

Til samtlige kommunalbestyrelser

Slotsholmsgade 10
1216 København K
Telefon 72 28 24 00
oim@oim.dk

Sagsnr.
2018 - 355

Doknr.
64924

Dato
5. februar 2019

Orientering om reglerne for afholdelse af bindende kommunale folkeafstemninger og opdatering af bekendtgørelse om optagelse på valglisten til kommunale og regionale valg af EU-diplomater m.fl.

Ved dette brev orienteres samtlige kommunalbestyrelser om udstedelsen af en række bekendtgørelser, navnlig vedrørende bindende kommunale folkeafstemninger. De drejer sig om:

- Bekendtgørelse nr. 96 af 28. januar 2019 om stemmesedler og brevstemmemateriale til brug ved bindende kommunale folkeafstemninger,
- Bekendtgørelse nr. 97 af 28. januar 2019 om bedømmelse af stemmesedler afgivet til bindende kommunale folkeafstemninger,
- Bekendtgørelse nr. 98 af 28. januar 2019 om optagelse på valglisten til bindende kommunale folkeafstemninger af statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, der er registreret i Udenrigsministeriets protokol (EU-diplomater m.fl.), og
- Bekendtgørelse nr. 99 af 28. januar 2019 om optagelse på valglisten til kommunale og regionale valg af statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, der er registreret i Udenrigsministeriets protokol (EU-diplomater m.fl.).

Bekendtgørelserne trådte i kraft den 1. februar 2019.

Bekendtgørelserne er blevet udstedt som en del af implementeringen af lov nr. 748 af 8. juni 2018 om bindende kommunale folkeafstemninger, der trådte i kraft den 1. juli 2018.

For nærmere oplysninger om ovennævnte lov og om, hvad der kan udskrives bindende kommunale folkeafstemninger om, henvises til Økonomi- og Indenrigsministeriets orienteringsbrev af 8. august 2018 til alle kommuner, der kan tilgås på ministeriets valghjemmeside her:

<https://valg.oim.dk/valgmyndigheder/generelle-skrivelser/>.

1. Reglerne for afholdelse af bindende kommunale folkeafstemninger

Afholdelse af bindende kommunale folkeafstemninger er reguleret i lov om kommunale og regionale valg kapitel 11 a og i en række administrative forskrifter fastsat i medfør heraf.

En del af reglerne vedrørende afholdelse af bindende kommunale folkeafstemninger er indarbejdet eller skal indarbejdes i eksisterende bekendtgørelser, der også gælder for andre valgtyper. På enkelte områder har Økonomi- og Indenrigsministeriet vurderet, at det er mere hensigtsmæssigt at udarbejde selvstændige bekendtgørelser, der kun finder anvendelse for bindende kommunale folkeafstemninger. Nedenfor gives et overblik over de administrative forskrifter, der gælder for afholdelse af bindende kommunale folkeafstemninger.

1.1. I følgende administrative forskrifter, der også gælder for andre valgtyper, er reglerne vedrørende bindende kommunale folkeafstemninger indarbejdet:

- Bekendtgørelse nr. 1499 af 12. december 2018 om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivning.
- Bekendtgørelse nr. 50 af 17. januar 2019 om brevstemmeafgivning i kriminalforsorgens fængsler og arresthuse.

Disse to bekendtgørelser finder derfor direkte anvendelse ved afholdelse af bindende kommunale folkeafstemninger.

1.2. Følgende administrative forskrifter finder anvendelse på bindende kommunale folkeafstemninger med de ændringer, der følger af afstemningens karakter, indtil de erstattes af forskrifter, hvor bindende kommunale folkeafstemninger udtrykkeligt er indarbejdet:¹

- Bekendtgørelse nr. 645 af 12. oktober 1989 om valgagitation.
- Bekendtgørelse nr. 1137 af 18. oktober 2017 om brevstemmeafgivning i visse boformer og boliger efter lov om social service og boliglovgivningen.
- Bekendtgørelse nr. 1138 af 18. oktober 2017 om brevstemmeafgivning i vælgerens hjem.
- Bekendtgørelse nr. 1139 af 18. oktober 2017 om brevstemmeafgivning på sygehuse.
- Cirkulære nr. 54 8. maj 2001 om brevstemmeprotokollers indhold og udformning.

1.3. Følgende nye administrative forskrifter finder kun anvendelse for bindende kommunale folkeafstemninger:

- Bekendtgørelse nr. 96 af 28. januar 2019 om stemmesedler og brevstemmemateriale til brug ved bindende kommunale folkeafstemninger.
- Bekendtgørelse nr. 97 af 28. januar 2019 om bedømmelse af stemmesedler afgivet til bindende kommunale folkeafstemninger.
- Bekendtgørelse nr. 98 af 28. januar 2019 om optagelse på valglisten til bindende kommunale folkeafstemninger af statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, der er registreret i Udenrigsministeriets protokol (EU-diplomater m.fl.).

De væsentligste regler for så vidt angår de tre bekendtgørelser, der særskilt regulerer bindende kommunale folkeafstemninger, gennemgås nedenfor. Bekendtgørelserne er vedlagt dette brev.

1.4. Økonomi- og Indenrigsministeriet har samlet en oversigt over det relevante retsgrundlag for afholdelse af bindende kommunale folkeafstemninger på ministeriets valghjemmeside her:

<https://valg.oim.dk/lovstof/bindende-kommunale-folkeafstemninger/>.

¹ Jf. § 4, stk 3-6, i lov nr. 748 af 8. juni 2018 om ændring af lov om kommunernes styrelse, lov om kommunale og regionale valg og regionsloven (Bindende kommunale folkeafstemninger).

2. Bekendtgørelse nr. 96 af 28. januar 2019 om stemmesedler og brevstemmemateriale til brug ved bindende kommunale folkeafstemninger

Til bindende kommunale folkeafstemninger skal kommunalbestyrelsen tilvejebringe stemmesedlerne til afstemningen.² Stemmesedlerne skal være påtrykt detspørgsmål, der stemmes om, jf. § 9 b, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse.³

Reglerne for udarbejdelse af stemmesedler til bindende kommunale folkeafstemninger er udarbejdet med udgangspunkt i de regler, der gælder for landsdækkende folkeafstemninger, med mindre tilpasninger.

Stemmesedlerne skal være af karton eller svært papir med en gramvægt på mindst 120 g/m².⁴ Farverne for stemmesedler bestemmes af valgbestyrelsen, men stemmesedlerne må dog ikke være hvide eller lys blå. Afholdes der en eller flere bindende kommunale folkeafstemninger samme dag som kommunale og regionale valg, må stemmesedlerne heller ikke være gule.⁵ Afholdes der samme dag flere kommunale folkeafstemninger, skal stemmesedlerne til hver afstemning være af forskellig farve.⁶

Kommunalbestyrelsen skal ligeledes tilvejebringe særligt brevstemmemateriale til folkeafstemningen.⁷ Brevstemmematerialet til landsdækkende folkeafstemninger kan dermed ikke anvendes til bindende kommunale folkeafstemninger.

Brevstemmematerialet til bindende kommunale folkeafstemninger skal – ligesom til andre valg handlinger – bestå af en brevstemmeseddel med tilhørende konvolut, et følgebrev og en yderkuvert.⁸ Afholdes der samme dag flere kommunale folkeafstemninger, skal der anvendes særskilte brevstemmesedler og tilhørende konvolutter til hver afstemning. Der anvendes dog kun ét følgebrev og én yderkuvert til konvolutterne med stemmesedler.⁹

Brevstemmesedlerne skal ligeledes påtrykkes det spørgsmål, der stemmes om, jf. § 9 b, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse.¹⁰ Brevstemmesedlerne skal være af karton eller svært papir med en gramvægt på mindst 100 g/m².¹¹ Hele bagsiden af brevstemmesedlen skal påføres blokering ("fugleøjne").¹² Konvolutterne til brevstemmesedlerne skal have samme farve som stemmesedlerne, jf. ovenfor.¹³ Yderkuverten skal udformes af rosafarvet papir og skal på forsiden i nederste venstre hjørne påtrykkes ordene »Stemmeseddel til kommunal folkeafstemning«. ¹⁴

² Jf. § 105 e, stk. 3, nr. 1, i lov om kommunale og regionale valg.

³ Jf. § 105 f, stk. 2, i lov om kommunale og regionale valg.

⁴ Jf. § 3, 1. pkt., i bekendtgørelse nr. 96 af 28. januar 2019 om stemmesedler og brevstemmemateriale til brug ved bindende kommunale folkeafstemninger.

⁵ Jf. § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 96 af 28. januar 2019 om stemmesedler og brevstemmemateriale til brug ved bindende kommunale folkeafstemninger.

⁶ Jf. § 4, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 96 af 28. januar 2019 om stemmesedler og brevstemmemateriale til brug ved bindende kommunale folkeafstemninger.

⁷ Jf. § 105 h, stk. 8, 1. pkt., i lov om kommunale og regionale valg.

⁸ Jf. § 10, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 96 af 28. januar 2019 om stemmesedler og brevstemmemateriale til brug ved bindende kommunale folkeafstemninger.

⁹ Jf. § 10, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 96 af 28. januar 2019 om stemmesedler og brevstemmemateriale til brug ved bindende kommunale folkeafstemninger.

¹⁰ Jf. § 105 h, stk. 3, jf. § 105 f, stk. 2, i lov om kommunale og regionale valg.

¹¹ Jf. § 11, stk. 1, 1. pkt., i bekendtgørelse nr. 96 af 28. januar 2019 om stemmesedler og brevstemmemateriale til brug ved bindende kommunale folkeafstemninger.

¹² Jf. § 11, stk. 7, i bekendtgørelse nr. 96 af 28. januar 2019 om stemmesedler og brevstemmemateriale til brug ved bindende kommunale folkeafstemninger.

¹³ Jf. § 12, 1. pkt., i bekendtgørelse nr. 96 af 28. januar 2019 om stemmesedler og brevstemmemateriale til brug ved bindende kommunale folkeafstemninger.

¹⁴ Jf. § 14, 1. pkt., i bekendtgørelse nr. 96 af 28. januar 2019 om stemmesedler og brevstemmemateriale til brug ved bindende kommunale folkeafstemninger.

3. Bekendtgørelse nr. 97 af 28. januar 2019 om bedømmelse af stemmesedler afgivet til bindende kommunale folkeafstemninger

Bekendtgørelsen regulerer, hvordan stemmesedler og brevstemmesedler afgivet til bindende kommunale folkeafstemninger skal bedømmes.

Bekendtgørelsen er udarbejdet med udgangspunkt i de regler, der gælder for landsdækkende folkeafstemninger, med mindre tilpasninger. Der er – i forhold til de regler, der gælder for landsdækkende folkeafstemninger – foretaget en sproglig opdatering samt foretaget mindre ændringer i strukturen i bekendtgørelsen. Derudover er der indsat flere overskrifter for at gøre bekendtgørelsen mere overskuelig. Indholdsmæssigt adskiller bedømmelsen af stemmesedler og brevstemmesedler ved bindende kommunale folkeafstemninger sig ikke fra bedømmelsen ved landsdækkende folkeafstemninger.

4. Bekendtgørelse nr. 98 af 28. januar 2019 om optagelse på valglisten til bindende kommunale folkeafstemninger af statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, der er registreret i Udenrigsministeriets protokol (EU-diplomater m.fl.)

I denne bekendtgørelse fastsættes de nærmere regler om optagelse på valglisten til bindende kommunale folkeafstemninger af EU-statsborgere, der er registreret i Udenrigsministeriets protokol (EU-diplomater m.fl.).

Reglerne i bekendtgørelsen er udarbejdet med udgangspunkt i de regler, der gælder for optagelse på valglisten til kommunale og regionale valg af EU-statsborgere, der er registreret i Udenrigsministeriets protokol.

Ansøgningen skal indgives på et ansøgningsskema, der er godkendt af Økonomi- og Indenrigsministeriet, og skal indgives til kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor ansøgeren på ansøgningstidspunktet har sin private bolig (adresse), og hvor folkeafstemningen afholdes.¹⁵ Afgørelser om optagelse på valglisten gælder for bindende kommunale folkeafstemninger og kommunale og regionale valg, så længe den pågældende opfylder betingelserne.¹⁶ Kommunalbestyrelsen skal i underretningen af ansøgeren orientere om dette.¹⁷

5. Bekendtgørelse nr. 99 af 28. januar 2019 om optagelse på valglisten til kommunale og regionale valg af statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, der er registreret i Udenrigsministeriets protokol (EU-diplomater m.fl.)

Endelig bemærkes, at bekendtgørelsen om optagelse på valglisten til kommunale og regionale valg af statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, der er registreret i Udenrigsministeriets protokol (EU-diplomater m.fl.), er opdateret som følge af reglerne om bindende kommunale folkeafstemninger, jf. nu bekendtgørelse nr. 99 af 28. januar 2019 (er vedlagt dette brev). Dette indebærer bl.a., at en afgørelse truffet af kommunalbestyrelsen om optagelse på valglisten til kommunale og regionale valg af en EU-statsborger, der er registreret i Udenrigsministeriets protokol, også gælder for bindende kommunale

¹⁵ Jf. § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 98 af 28. januar 2019 om optagelse på valglisten til bindende kommunale folkeafstemninger af statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, der er registreret i Udenrigsministeriets protokol (EU-diplomater m.fl.).

¹⁶ Jf. § 10, stk. 1, 1. pkt., i bekendtgørelse nr. 98 af 28. januar 2019 om optagelse på valglisten til bindende kommunale folkeafstemninger af statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, der er registreret i Udenrigsministeriets protokol (EU-diplomater m.fl.).

¹⁷ Jf. § 9, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 98 af 28. januar 2019 om optagelse på valglisten til bindende kommunale folkeafstemninger af statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, der er registreret i Udenrigsministeriets protokol (EU-diplomater m.fl.).

folkeafstemninger, så længe den pågældende opfylder valgretsbetingelserne.¹⁸
Kommunalbestyrelsen skal i underretningen til ansøgeren orientere om dette.¹⁹

Eventuelle spørgsmål til dette orienteringsbrev kan rettes til Økonomi- og Indenrigsministeriets Valghed på valg@oim.dk.

Dette orienteringsbrev lægges på ministeriets valghjemmeside: valg.oim.dk.

Med venlig hilsen

Christine Boeskov
Valgkonsulent

¹⁸ Jf. § 11, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 99 af 28. januar 2019 om optagelse på valglisten til kommunale og regionale valg af statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, der er registreret i Udenrigsministeriets protokol (EU-diplomater m.fl.).

¹⁹ Jf. § 10, stk. 2, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 99 af 28. januar 2019 om optagelse på valglisten til kommunale og regionale valg af statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, der er registreret i Udenrigsministeriets protokol (EU-diplomater m.fl.).